

DOĞU TÜRKİSTAN

ÜZERİNE RAPOR

M. Rıza BEKİN

E.General

Doğu Türkistan Vakfı Başkanı

Ve

Doğu Türkistan Milli Kurultayı Onursal Başkanı

RAPOR'UN İÇERİĞİ

- I. Doğu Türkistan ve Sorunları.....3
- II. 11 Eylül Terör Saldırısı Bağlamında
Doğu Türkistan.....15
- III. Türkiye-Çin İlişkilerinde
Doğu Türkistan'ın Yeri.....27

حترم استاد رحمت اللہ اشندیم عالی کراچی
محمد رضا کین
9-01-2003

DOĞU TÜRKİSTAN VAKFI
Dedeefendi Cad. No: 4 Şehzadebaşı 34470 İstanbul
Tel: 0 212 519 46 67- 519 07 86 Faks: 519 09 88

Ocak-2003 İSTANBUL

I. DOĞU TÜRKiSTAN VE SORUNLARI

Soydaşları, dildaşları ve dindaşları tarafından unutulma korku ve endişesi, üzüntüsü ve tehlikesi içinde, var olabilme mücadelesi vermekte olan bir ülkeyi ve onun mazlum halkını hatırlatmaya çalışacağım.

Tarihin kötü kaderi, bu talihsiz ülke; Türklüğün kadim yurdu **Doğu Türkistan**'dır.

Doğu Türkistan'ı ve orada yaşayan kardeşlerimizi hatırlamak, sorunlarına ilgi duymak, gündeme getirmek; bugünkü insan hakları ve evrensel hukuk çağında her şeyden önce insanî bir görevdir. Ayrıca, milli bir borç ve dinî bir vecibedir.

1.824.418 Km²'lik yüz ölçümü ile Asya'nın merkezinde yer alan bu kadim Türk vatanının yani Doğu Türkistan'ın bu tarihi ve coğrafi adı; 1877 yılındaki Çin-Mançu istilasından sonra 1884'te "*Yeni Toprak* " anlamına gelen " ŞİNCANG" olarak değiştirilmiş ve 1949 yılında vuku bulan Komünist Çin işgalinden sonra, 1 Ekim 1955 tarihinde "ŞİNCANG UYGUR ÖZERK BÖLGESİ " adı ile bugünkü statüsü kazandırılmıştır.

Avrupalı strateji bilginlerince Asya'nın kalbi (Pivot of Asia) olarak nitelendirilen bu esir ülke, jeopolitik ve jeostratejik konumu, fiziki coğrafyası, tarihi geçmişi, etnik

yapısı, kültürel değerleri ve dini inançları ile Türk-İslâm dünyasının ayrılmaz bir parçasıdır.

Uluslararası ilişkiler açısından Doğu Türkistan; kuzey, batı ve güneyde komşuları olan Batı Türkistan'ı oluşturan Kazakistan, Kırgızistan ve Tacikistan ile Afganistan, Keşmir ve Tibet'ten, dünyanın en yüksek ve geniş dağları ile yüzlerce kilometrelik doğal engellerle ayrılmaktadır. Doğu' da Çin ve Moğolistan ile arasında 500 km.'lik ıssız bir çöl vardır. Doğu Türkistan gerçekten hiçbir bitişik komşusu olmayan bir Orta Asya ülkesidir.

KISACA TARİHİ SÜREÇ

Uzun tarihi boyunca Doğu Türkistan, İç ve Orta Asya'da kurulmuş olan Türk İmparatorlukları'nın ve Hanlıkları'nın merkezi veya asli unsurunu teşkil eden "*Feodal Krallıklar*" olarak var olmuştur. Örneğin, M.Ö.8.-3. asırlarda İskitler'e, M.Ö.300-M.S.93 yıllarında Hunlar'a, 522-744 yılları arasında Göktürk İmparatorluğu'na, 751-870 yılları arasında Karluk Devleti'ne, 840-1212 yılları arasında Karahanlı İmparatorluğu'na ve 1507-1679 yılları arasında Saidiye Hanlığı'na, bu Türk yurdu merkezlik yapmış ve önemli vazifeler ifa etmiştir.

Çin ile Doğu Türkistan arasında (O devirde Çinlilerce kullanılan adı ile Hsi Yu=Batı ülkesi) kayda geçmiş ilk temas,

Çin İmparatoru Wu Ti'nin elçisinin M.Ö.139-119 yılları arasında bu ülkeyi ziyaret etmesi ile başlamıştır.

8-18. yüzyıllar arasındaki bin yıllık bir dönem, Çin İmparatorluğu ile önemli derecede kültürel ve siyasi işbirliğinin gerçekleştirildiği bir barış dönemi olmuştur. Bu dönemde doğu - batı ticareti ile karşılıklı kültürel değişimler gelişmiştir. Çin'de hızla yayılan Müslümanlık ve Buda Dini için Doğu Türkistan bir çeşit köprü görevini üstlenmiştir. Ancak, bu barış dönemi Doğu Türkistan'ın 1759 yılında Çin-Mançu İmparatorluğu'nca işgali ile son bulmuştur.

Türk-İslam kültürünün unutulmaz şahsiyetlerini yetiştiren bu Ülkenin kötü tarihi 1759'da başlar.

Doğu Türkistan'da Çin istilasının vuku bulduğu 1759'dan bu yana dini ve milli benliklerini koruma amacı güden 200'den fazla silahlı ayaklanma olmuş, bu direnişler sonucunda kısa süreli de olsa halkımız Doğu Türkistan İslâm Devleti (1864-1877), Doğu Türkistan İslâm Cumhuriyeti (1933-1937) ve Doğu Türkistan Cumhuriyeti (1944-1949) gibi bağımsız ve milli devletlerini kurma gurur ve sevincini yaşamışlardır.

Ancak, Ekim-1949'da Komünist Çin Kuvvetleri'nin Doğu Türkistan'ı istilası ile başlayan baskı ve terör rejimi şiddetini arttırarak devam etmekte, 30 milyon insan kendi topraklarında yok edilme tehlikesi ile karşı karşıya bulunmakta ve var olabilme mücadelesi vermektedir.

DOĞU TÜRKİSTAN İSLÂM DEVLETİ

1862 yılında Doğu Türkistan'da meydana gelen milli ayaklanmalar sonucunda 1863 yılında Yakup Han BEDEVLET yönetiminde, Türkiye, İngiltere ve Rusya tarafından resmen tanınan Şerkî Türkistan İslâm Devleti kurulmuştur. Yakup Han ülkede istikrarı sağladıktan sonra tarihi ve kültürel bağları olan ve İslâm Dünyası'nın hamisi konumunda bulunan Osmanlı Devleti nezdine elçi göndermiş, Sultan Abdulaziz Han'dan yardım ve himaye talebinde bulunmuş; devletinin Osmanlı İmparatorluğu'nun bir parçası olarak kabul edilmesini dilemiş ve kendisine biat ettiğini bildirmiştir. Osmanlı Devleti Yakup Han'ın bu taleplerini kabul etmiş ve Padişah'ın direktifi üzerine Albay Kazım Bey komutasında 5 muvazzaf ve 3 emekli Subay'dan oluşan bir askeri eğitim gurubunu 1200 piyade tüfeği, 6 sahra topu ve cephane yapımında kullanılan barut ve malzemeleri ile Hindistan üzerinden Doğu Türkistan'a göndermiştir. Heyet Kaşgar'da büyük coşku ve sevinç ile karşılanmıştır. Hutbeler padişah adına okunmuş ve paralar da Sultan Abdulaziz Han adına bastırılmıştır. Doğu Türkistan semalarında Osmanlı Sancağı dalgalandırılmıştır. Fakat, ne yazık ki, Bedevlet Yakup Bey'in 1877 yılındaki ani ölümü üzerine; iki oğlu ve bir veziri arasında çıkan taht kavgaları

sonucu ülke parçalanmış ve bu ortamı hile ve desiseler ile hazırlayan Çin, 1878'de Doğu Türkistan'ı yeniden istila etmiştir .

Böylece Türk-Osmanlı İmparatorluğu'nun bir parçası olan bu tarihi Türk yurdu, Türk-İslâm aleminden koparılmıştır.

Osmanlı devleti içinde bulunduğu sıkıntılara rağmen, soydaşlarına yardımı düşünmüştür. Müstevli Çin Yönetimi 1884 yılında ülkenin tarihi ve coğrafi adı olan Doğu Türkistan'ı "*Yeni Eyalet*" anlamına gelen "*Şincang*" olarak değiştirmiştir.

20. yüzyılın başlarında Türkiye'de Ziya Gökalp'in yaktığı Türklük ve Milliyetçilik meşalesinin Doğu Türkistan'da da büyük etkisinin olduğunu görüyoruz. İktidardaki İttihat ve Terakki Fırkası'nın Reisi Sadrazam Talat Paşa, Ziya Gökalp ile görüşerek Doğu Türkistan Türkleri ile manevi bağlar kurulmasına ve ilgilenilmesine karar verirler. Bu kutsal gayeyi gerçekleştirmek için Türk Ocakları'ndan Rodos'lu genç Öğretmen Ahmet Kemal'i 1913 yılında Rusya yolu ile Doğu Türkistan'a göndermiştir. 1920 yılına kadar Doğu Türkistan'da kalmış ve Kaşgar'ın Artuş İlçesinde *Daru'l-Muallim-i İttihad* adında bir öğretmen okulu açmıştır. Bu okul'da yetişen vatanperver ve idealist gençler ülkeyi cehalet karanlığından kurtarmak ve milli benliğini kazandırmak için büyük çabalar göstermişlerdir. Ahmet Kemal Bey hatıralarında, Kaşgar'da *Teşkilat-i Mahsusa*

elemanları ile görüştüğünü yazmaktadır. Bu durum, Türkiye'nin en buhranlı zamanlarında dahi, Doğu Türkistan Türkleri ile ilgilendiğini ve bu ülkedeki gelişmeleri yakından takip ettiğini göstermektedir.

DOĞU TÜRKİSTAN İSLÂM CUMHURİYETİ

Doğu Türkistan halkının yıllardır, müstevli Çin yönetimine karşı duyduğu nefret ve biriken kin, gelişen millî benlik ruhu, 1930'lu yıllarda genel millî bir galeyana ve eyleme dönüşmüştür. Doğu Türkistan sathında gerçekleşen bu millî hareket ve inkılaplar sonucunda 12 Kasım 1933 günü Kaşgar'da Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'ni ilan etme mutluluğuna erişmiştir. Bu devletin ilk işi Türk Dünyası'nın kalesi ve parlayan güneşi Türkiye Cumhuriyeti devleti ile temas kurmak olmuştur. Bu yeni Türk Cumhuriyeti'nin Dış İşleri Bakanı Kasım Can Hacı Hindistan'ın Bombay şehrinden Ankara'ya çektiği telgrafla Doğu Türkistan'da yeni bir Türk devletinin kurulduğunu müjdeliyor ve "GÖKBAYRAK'TAN ALBAYRAĞA SELAM" mesajı ile bağlılığını bildirmiştir.

Ulu Önder Atatürk, Doğu Türkistan'daki bu gelişmeler ile çok yakından ilgilenmiş, Dr. Mecdettin Ahmet ve Dr. Mustafa Kentli gibi idealist aydınları Doğu Türkistan'a yollayarak Millî liderlerin birlikte hareket etmeleri ve işbirliği

içinde bulunmaları hususlarında tavsiye ve telkinlerde bulunmuş ve olayları yakından izlemeye çalışmıştır.

Büyük ümitler ve uzun yılların beklentisi ve on binlerce vatan evladının kanları ile kurulan bu Cumhuriyet, Sovyet Rusya'nın Çinlilere yaptığı siyasi ve askeri yardımları sonucu Doğu Türkistan tarihine acı olaylarla dolu sayfalar bırakarak 1937'de sona ermiştir.

DOĞU TÜRKİSTAN CUMHURİYETİ

Rus-Çin işbirliği, Doğu Türkistan'daki Çin baskısını büsbütün arttırmıştır. Doğu Türkistan tarihinde Üç Vilayet İnkılabı olarak bilinen ayaklanmalar sonucunda, 11 Kasım 1944 tarihinde Gulca şehrinde Doğu Türkistan Cumhuriyeti ilan edilmiş ve ay yıldızlı Gökbayrak Doğu Türkistan semalarında bir kez daha özgürce dalgalanmıştır. Bu Cumhuriyet yine, Rus-Çin işbirliği sonucunda yıkılmıştır. Kıta Çin'e hakim olan Komünist Çin Kuvvetleri 1949 yılında Stalin'in de onayı ile Doğu Türkistan'a girerek bu tarihi Türk Ülkesini işgal etmiştir.

Ekim/1949'da Komünist Çin Kuvvetlerinin Doğu Türkistan'ı istilası ile başlayan baskı ve terör rejimi şiddetini arttırarak devam etmekte, 30 milyon insan kendi

topraklarında yok edilme tehlikesi ile karşı karşıya bulunmakta ve var olabilme mücadelesi vermektedir.

Sömürge çağının, ırkçı hegemonya döneminin son bulduğu bir safhada Çin Halk Cumhuriyeti Yönetimi Doğu Türkistan'ı siyasi tarih ve coğrafyadan, insanlık hafızasından ebediyen silmek, ülkeyi Çin'e katıp Çinlileştirmek amacı ile Doğu Türkistan'ın asıl sahiplerine karşı geniş kapsamlı bir jenosid planını uygulamaya koymuş bulunmaktadır.

Doğu Türkistan halkının kültürel varlığını, hak hukuk ve onurunu koruyan aydın evlatları ağır baskı ve tehdit, işkence ve terörle susturulmaktadır.

Halkın yaşama ve geçim vasıtalarına ve mülklerine el konulmakta, halk ağır vergilerle fakirleştirilmektedir.

Yerleşim alanları kitle halinde getirilen Çinli göçmenlere verilmek sureti ile yerli Türk halkı yaşanması güç ve verimsiz alanlara sürülmektedir.

Doğu Türkistan'ın zengin yer üstü ve yer altı kaynakları orta çağ sömürge zihniyetine rahmet okutacak tarzda talan edilip Çin'e taşınmaktadır.

Ülkenin zengin tarihi, milli ve kültürel mirasları sistemli bir şekilde tahrip ve yok edilmektedir.

Doğu Türkistan Türklerinin en temel hakkı olan aile kurma ve varlığını devam ettirme hürriyeti ellerinden alınmıştır. Aile hayatı ağır baskı altında tutulmakta, Türk

soyunun yok edilmesi için Çinlilerle evlenmeye zorlanmaktadır. Türk ailelerin çocuk sahibi olmalarını engellemek için insanlık utancı olan yöntemlerle zorunlu kürtaja tabi tutulmaktadır.

İnsan hakları Evrensel Beyannamesinde de kabul edilen ve kişinin en doğal hakkı olan "YAŞAMA HAKKI" zorla gasp edilmektedir.

Benzer işlemlerin bir bölümünün Tibet halkına karşı uygulandığı; dünya kamuoyunun bilgisine ulaşmıştır. Ancak, Doğu Türkistan'da yaşanan "*dram*" Tibet ile mukayese edilemeyecek kadar ağırdır. Bu acıklı durumu tüm insanlığa karşı işlenen ve dünya barışını tehdit eden toplu cinayet olarak yorumlamak hiç de yanlış olmayacaktır.

Bu uygulamalar Doğu Türkistan halkının öz yurtlarında giderek azınlığa düşürmekle kalmamakta, topyekün tükenme tehlikesi yaratmaktadır.

Doğu Türkistanlı kardeşlerimizin maruz kaldığı bu durum Uluslararası Af Örgütü, Avrupa Parlamentosu ve İnsan Hakları İzleme Komitesi gibi bir çok uluslararası kurum ve kuruluşun yayınladığı raporlarla da belgelenmiştir.

Bu icraatlar aynı zamanda Çin yönetiminin de bizzat imza koyduğu Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Sözleşmesi başta olmak üzere insanlığın temel hak ve hukukunu güvence altına alan bütün uluslararası anlaşmalara ve normlara tamamen aykırıdır

Öz ve ebedi Türk yurdu Doğu Türkistan'ın bu acıklı durumu, gerçekte tüm insanlığa karşı işlenen ve dünya barışını tehdit eden bir suçtur. Olay başka bir yönü ile Çin'in Batı'ya, Asya'ya taşması yönünde önemli bir atılım niteliği taşımaktadır.

Malumlarınız, Doğu Türkistan'ın bu günkü resmi adı "*Şincang Uygur Özerk Bölgesi*" dir. Çin Halk Cumhuriyeti Anayasası'nda "*Özerk Statü*" de olan Doğu Türkistan'a tanınan haklar uygulamada verilmemekte, 1982 Çin Anayasası bizzat Çin Yönetimince çiğnenmekte, böylece anayasal bir suç işlenmektedir.

1982 Çin Halk Cumhuriyeti anayasasında Otonom bölgeler ile ilgili kısmın 2.maddesinde ; "*Devletin bir nevi yol göstericiliği esasları dahilinde azınlık Milletler kendi işlerine göre Milli meselelerini ve yerel işlerini kendileri yönetirler*" denmektedir.

Ne var ki, uygulamada böyle değildir. Doğu Türkistan'daki özerk yönetim tamamı ile Çin Komünist Partisi'nin idaresi ve tahakkümü altındadır.

Ayrıca, şunu önemle belirtmeliyiz ki, hiçbir millet kendi öz yurdunda "*Azınlık*" kabul edilemez. Çin siyasi terki binde bulunmuş olmak sebebi ile azınlık muamelesi görmesi de tasvip edilemez.

Biz her şeyden önce, özellikle ve önemle; Çin Anayasası'nda ve "Özerklik" statüsünde tanınan fakat, verilmeyen ve gasp edilen haklarımızı istiyoruz. Yani insanca yaşamak istiyoruz.

- Doğu Türkistan Halkı'nın öz benliğini, kültürel mirasımızı tahribi amaçlayan programın uygulamadan kaldırılmasını,
- Devam eden Çin göçmen akımının durdurulmasını,
- Nükleer deneme ve araştırmalara son verilmesini,
- Acımasızca uygulanmakta olan doğum yasağını ve mecburi kürtajın uygulamadan kaldırılmasını,
- Kültürel kimlik gibi inanç ve ibadet üzerindeki baskının kaldırılmasını,
- Özgürce seçme ve seçilme hakkının tanınmasını,
- Yargısız infaz , tedhiş ve teröre son verilmesini,
- Doğu Türkistan milli servetlerinden elde edilen gelirlerden insaf ölçülerine riayet edilerek Doğu Türkistan'ın kalkınması için de pay ayrılmasını,
- Ekonomik talana son verilmesini,
- Özerk yönetimde, işe alımlarda Türklere de Çinliler gibi eşit haklar verilmesini istiyoruz.

Bu insani, doğal ve anayasal haklarımızın verilmesi durumunda Çin Halk Cumhuriyeti Yönetimi Uluslararası konjonktürde saygınlığını elde etmek fırsatını da yakalamış

olacaktır. Nitekim, kendi anayasalarında dahi "*Han, yani Çinli olmayan*" diğer milletlere her türlü baskı ve zulüm yasaklanmıştır.

Çin Halk Cumhuriyeti'nin çatısı altında yaşayan milletlerin huzur ve kardeşlik ortamında birlik ve dayanışması, barış içinde beraberliği isteniyorsa ; adalet ve insan haklarına saygı korunmalıdır.

Bu esaslarda mutabakat; evrensel değer ve ilkelerde uyum, Çin'de ve Asya'da barış için, Dünya barışı için, Türk devlet ve toplumları ile Çin Halk Cumhuriyeti arasında genel barışı amaçlayan karşılıklı güven, dostluk ve işbirliği için en sağlıklı temeli oluşturacaktır.

II. 11 EYLÜL TERÖRİST SALDIRISI BAĞLAMINDA DOĞU TÜRKİSTAN

Bilindiği üzere; 11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri'ne karşı düzenlenen terörist saldırı, Dünya'daki dengelerin değişmesine ve yeni stratejiler oluşturulmasına neden olmuştur.

Çin Halk Cumhuriyeti devleti, Doğu Türkistan Türkleri'nin milli benliğini, dinî inançlarını koruma ve hak arama mücadelesini terörizm olarak gösterme telaşı ve gayreti içine girmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti, ABD'nin uluslararası terörizme karşı başlattığı global mücadeleyi istismar ederek kendi çıkarları doğrultusunda kullanma çabasına girmiştir.

ABD'nin terörizme karşı olan tepkisini "Müslümanlara Karşı Savaş" olarak göstermeye yeltenmiştir.

Çin Halk Cumhuriyeti Yönetimi, 18 Eylül 2001'de yayınladığı bir bildiri ile de; Doğu Türkistan'daki İslamcı Teröristlere karşı Batı dünyası ile işbirliği yapmak istediğini ilan etmiş ve kendilerinin de terörizmin kurbanı olduğunu vurgulamıştır.

9 Ekim 2001'de Rusya Federasyonu Dış İşleri Bakanını telefon ile arayan Çin Dış İşleri Bakanı "Rusya Çeçen

teröristlerden, Çin ise, Dong Tu (Doğu Türkistan) teröristlerden ağır zarar görmektedir” demiştir.

Bilindiği üzere; Çin’de, Doğu Türkistan adını Çince kısaltılmış olan “Dong Tu”nun dahi telaffuzu yasak iken, 11 Eylül olaylarından sonra Çin Makamları, Doğu Türkistan’ı “Dong Tu” demeye başlamışlardır.

11 Ekim 2001’de Çin Dış İşleri Bakanlığı sözcüsü Sun Yu Xi yaptığı basın toplantısında; “Dong Tu, yalnız Çin’in Xinjiang bölgesinde terör faaliyetleri sürdürmekle kalmıyor, aynı zamanda yurt dışındaki terörist teşkilatlarla temas ve işbirliği içindedir. Şüphesiz ki, bunlar Çin için bir tehdittir. Doğu Türkistan bağımsızlık yanlısı faaliyetler, uluslararası terörizm ile bağlantılıdır.” diye konuşmuştur.

Aynı basın toplantısında, “ Xinjiang’da bir gurup şiddet yanlıları mevcuttur. Onların terör faaliyetleri sadece Çin’in değil, bütün bölgenin güvenliği ve istikrarı için tehdit oluşturmaktadır. Biz uluslararası kurum ve kuruluşlarla birlikte “Dong Tu” teröristleri dahil, tüm terörist eylemlere karşı koyacağız, dünyanın barış ve istikrarını sağlayacağız.” demek sureti ile ; Doğu Türkistan’daki temel insan haklarını arama mücadelesini uluslar arası terörizm kategorisine sokmaya çalışmaktadır.

19 Ekim 2001’de APEC toplantısına katılmak üzere, Çin’e giden ABD Başkanı G.W. Bush; Çin Devlet Başkanı Jiang Ze MİN ve Rusya Devlet Başkanı Putin ile yaptığı

görüşmelerden sonra düzenlenen basın toplantısında ; “ Biz bir çok alanda müzakereler yaptık. Terörizme karşı savaş kesinlikle azınlıklara karşı bir darbe vurma bahanesi olmamalıdır, gibi konuları da müzareke ettik” açıklaması ile kapalı bir şekilde Pekin'in terörizme karşı operasyondan istifade ederek, Çin'in Doğu Türkistan'da hak arama mücadelesine darbe vurma tavrını eleştirmiştir.

Putin, Jiang Ze Min'in görüşünü kabul etmiş ve her iki ülkenin tutumu aynıdır. “Çeçen Teröristleri ve Doğu Türkistan Teröristleri hepsi uluslararası terörizmin birer parçasıdır. Şiddetle karşı çıkmalı ve ezilmelidir.” demiştir.

24 Ekim 2001'de ABD Dış İşleri Bakanı Collin Powell, Çin'i terörizme karşı faaliyetlerini yürütürken, insan haklarını çiğnememesi gerektiği hususunda uyarmıştır.

Buna karşı, Çin Dış İşleri Bakanlığı yetkilileri “Dong Tu”ye karşı darbe indirmenin Çin'in azınlık haklarını çiğnediği anlamına gelmediğini, bunların Bin Laden'in kamplarında terör eğitimi gören uluslararası teröristler olduğu şeklinde beyanlarda bulunmuşlardır.

31 Ekim 2001'de Çin'i ziyaret eden Almanya Başbakanı Gerhard Şchörder'e, Çin Başbakanı Zu Rung Ji ; “Çin'in Dong Tu terör güçlerine karşı verdiği mücadele uluslararası terörizme karşı mücadelenin bir parçasıdır ve her iki ülke terörizme karşı uluslararası çapta iş birliği yapmalıdır.” demiştir.

Çin Yönetimi'nin gösterdiği bu sahte kızgınlık ve tepki Doğu Türkistan halkının milli ve dini değerlerine yönelik uzun yıllardır, sürdürdüğü baskıyı, zulmü ve Çin devlet terörünü haklı çıkarmak için terörizme karşı dünya çapında gösterilen tepkiyi nasıl kötüye kullandığını göstermesi bakımından ibret vericidir.

Ancak, ABD başta Batı'da resmi makamlar ve medya, "Bir milletin doğal haklarına sahip çıkmak için yaptıkları mücadele, terör kapsamına girmez" demek sureti ile; Çin'in iftira ve yalanlarına kanmadıklarını göstermişlerdir.

BM İnsan Hakları Yüksek Komiseri Mary Rubenson, 8 Kasım 2001'de Çin'e yapacağı ziyaret. öncesi Doğu Türkistan'daki durumun kaygı verici olduğunu ve terörizme karşı mücadele bahanesi ile insan haklarının çiğnenmemesi gerektiğini vurgulamış ve Pekin'in Doğu Türkistan bağımsızlık hareketlerini terör hareketi diyerek şiddetle bastırmasını eleştirmiştir.

ABD Başkanı Bush'un Terörizm danışmanı General Franks Taylor, 5 Aralık 2002'de Çin'i ziyareti sırasında Pekin'in tutumuna yönelik; "ABD ve Çin iki ülke, Doğu Türkistan ayrılıkçı hareketi meselesi hakkında henüz farklı görüşlere sahiptir. ABD Hükümeti Doğu Türkistanlı'lara terörist olarak bakmamaktadır. Çin'in batı bölgesinde yüz yüze gelen ekonomik ve toplumsal sorunlar terörizm olmayabilir. Bu sorunları terörizme karşı koymak yolu ile

değil, siyasi üslup ile çözmek gerekir." demiştir. Ayrıca, Afganistan'da esir düşen Uygurların da Çin'e verilmeyeceğini beyan etmiştir.

22 Mart 2002'de ABD Dış İşleri sözcüsü Philip Reeker; "Bazı Uygurların Afganistan'da El-Kaide Teşkilatı ile omuz omuza savaşa iştirak etmiş olduklarını biliyoruz. Ancak, uluslararası terörizme karşı savaşı bahane ederek Doğu Türkistanlıların haklı olan dini özgürlüğüne baskı yapılamaz. Terörizme karşı savaşta başarı, temel insan haklarına riayet ve saygıdan geçer. Bu tutumumuz Pekin Hükümeti'ne iletilmiştir." diye konuşmuştur.

Çin'in yalan ve iftiralarının ardından, ABD Senatosu Dış İşleri Komitesi eski Üyesi Senatör Jesse Helms, 14 Ekim 2001'de The Washington Post gazetesinde yayınlanan "Çin'in Taliban ile olan ilişkilerine karşı dikkatli olun." başlıklı makalesinde, Çin'in ABD ve Batı'yı yanına alma girişimlerinin ne kadar aldatıcı olduğunu anlatmaktadır. Afganistan'daki Taliban yönetimi ile Çin arasında çok yakın ilişkiler bulunduğunu yazan Helms, Çin'in İslâm'a ve ABD'ye düşman olduğunu şöyle belirtiyor ; " Çin'in, ABD ile birlikte terörizme karşı savaşmakta ortak bir çıkarı sahip olduklarına dair bir iddiası var. Bu ne safça ve tehlikeli bir fantazi ! Gerçekte Komünist Çin Hükümeti Ortadoğu'daki tüm teröristlerle ve terörü destekleyen ülkelerle çok yakın ilişkiler içinde olagelmıştır.

ABD'nin terörizmle mücadelesinde; Çin ile ortak çıkarları paylaştığını düşünenler, büyük bir ihtimalle bu iddiaları, Çin'in Xinjiang (Doğu Türkistan) bölgesindeki hayali Uygur terörizmi ile mücadelesine dayandırıyorlar. Böyle düşünenler için ahlaki bir yanılğı olacaktır. Çünkü, Uygurları bize düşman olan fanatiklerle bir tutmanın hiçbir haklı yanı yoktur. Uygurlar, Pekin'in acımasız yönetimine karşı haklı bir özgürlük mücadelesi içindedirler ve bunu da büyük ölçüde yasal yollardan yürütmektedirler. Bu yüzden de büyük baskılara maruz kalmaktadırlar. Çin Hükümeti siyasi nedenlerle insanları tutuklamakta, işkenceden geçirmekte, camileri yıkmakta ve barışçı gösteriler yapan insanların üzerine ateş açmaktadırlar.

Hem stratejik hem ahlaki olarak ABD, Çin'i terörizme karşı geliştirilecek bir çözümün ortağı olarak kabul etmemelidir. Gerçekte Komünist Çin, bu sorunun başlıca amilidir."

The Asia Wall Street Journal gazetesi editörlerinden, Thomas Beal, 5 Kasım 2001 tarihli yazısında şu gerçeklerin altını çizmektedir; "ABD'ye karşı yapılan saldırılar karşısında Çin'in sergilediği sahte kızgınlık Xinjiang (Doğu Türkistan)'daki Müslüman Türklerin dini ve milli değerlerine yönelik onlarca yıldır devam eden baskıyı haklı çıkarmak için dünya çapında gösterilen tepkiyi nasıl kötüye kullandığını göstermektedir. ABD'nin Afganistan'da Bin Laden'e karşı

yürüttüğü kampanyayı destekleyerek veya en azından buna karşı çıkmayarak başkan Jiang Ze Min'in umudu; Çin'in insan hakları ihlallerini eleştiren Batı'nın sempatisini kazanabilmektir. Bush Hükümeti, Çin'in kendi içindeki ayrılıkçı hareketleri ABD'ye karşı düzenlenen saldırılara eş tutması girişimini kesinlikle reddetmeli, uluslararası terörizme karşı başlatılan savaş kapsamında Çin'in Doğu Türkistan'daki Müslümanlara eziyet etmesine açık veya kapalı destek olmamalı."

Yazısında, Çin Yönetiminin Doğu Türkistan halkına karşı yaptığı büyük zulüm ve baskıya geniş yer ayıran Beal, "ABD, Pekin'in Uygurlara karşı işlediği suçlara ortak olmamalı, çünkü Uygurlar ABD'nin neden terörizme karşı mücadele ettiğini en iyi anlayan halklardan birisidir." diye belirtmiştir.

ABD'de piyasaya çıkan "Felaket! Clinton'un ABD'nin En Korkunç Yıkımındaki Rolü" adlı bir kitapta, Çin'in Taliban ve El-Kaide'ye silah sağladığını ileri sürmektedir. Kitap Çin'in Taliban ve El-Kaide ile gizli ilişkilerinin bulunduğunu, 11 Eylül'den sonra bile, bu iki guruba silah ve istihbarat sağladığı yolunda yeni kanıtlar bulunduğunu yazmaktadır.

Bu arada dış ülkelerdeki Doğu Türkistan Kuruluşları, Çin Hükümetinin itham ve yalanlarına belgelerle yanıt vermişlerdir. 17 Ekim 2001 tarihinde ABD'deki Doğu

Türkistan Teşkilatı üyeleri ABD Kongresinde Çin'in Doğu Türkistan'daki baskı ve zulmünü anlatmışlardır.

17-19 Ekim 2001 tarihleri arasında Brüksel'de Avrupa Parlamentosu binasında Çin Hükümetinin şiddetli itiraz ve protestolarına rağmen, düzenlenen III. Doğu Türkistan Milli Kurultayı'nda konuşan yabancı katılımcılar Pekin Hükümeti'ni terörist olarak kınamışlardır.

Ayrıca, Çin Yönetimi Doğu Türkistan içinde olduğu kadar, Doğu Türkistan dışındaki Doğu Türkistan kurum ve kuruluşlarını uluslararası terörizm ile bağlantılı göstermeye gayret etmekte ve uğraşmaktadırlar.

Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu, 11 Eylül 2001'de ABD.de meydana gelen terör saldırılarından sonra peş peşe bildiriler, broşörler ve videokaset ve VCD. ler dağıtmaya başlamıştır.

2001 yılı Aralık ayında " Çin Halk Cumhuriyeti, Dış İşleri Bakanlığı Basın Açıklaması" adı altında 4 sayfalık bir bildiri yayınlamıştır.

Ocak 2002 tarihinde "Çin Devlet Konseyi Basın Ofisi" tarafından yayınlandığı bildirilen çeşitli dillerde basılan "Doğu Türkistan Terör Güçleri, Suçlarının Sorumluluğundan Kaçamazlar." Adlı bir broşörü dağıtmıştır. Broşörde ; "Dünya'da Türk milleti diye bir milletin var olmadığı, onların 10.yüzyılda tarih sahnesinden silinip yok olup gittiği öne

sürülmüş, ve Doğu Türkistan Terör güçlerinin maskelerinin çıkarılıp cezalandırılmaları gerekir."denmiştir.

Çin Merkezi Tv.Kurumuna bağlı TV-9 kanalı yapımı "Doğu Türkistan Teröristleri" adlı bir belgesel film, yine Çin Halk Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğunca VCD. Ve Videokaset olarak çoğaltılarak dağıtılmaktadır. Bu belgeselde Doğu Türkistan'da meydana gelen şiddet olayları anlatılmakta ve bu terör olayları ile diaspora'da ve özellikle Türkiye'deki Doğu Türkistan kurum ve kuruluşları irtibatlandırılmaya çalışılmıştır.

Doğu Türkistan Vakfı tarafından 1992 yılında İstanbul'da gerçekleştirilen Doğu Türkistan Milli Kurultayına ait görüntüler VCD. Ve kasette yer almış ve "Terörist Faaliyet" olarak tanımlanmıştır.

Çin Komünist Partisi'nin yayın organı olan ve Doğu Türkistan'ın Başkenti Ürümqi'de yayınlanan "Ürümqi Keçlik Gaziti=Ürümqi Akşam Gazetesi"nin 21.11.2001 tarihli sayısında "DOĞU TÜRKİSTANCILAR ÇİN'İN GÜVENLİĞİNİ TEHDİT ETMEKTEDİR!" başlıklı uzun bir makale yayınlanmıştır. Bu makalede ; " 19'u Orta Asya 14'ü Batı Asya, 18'i ise Avrupa ve Amerika'da olmak üzere yurt dışında toplam 51 "Doğu Türkistan Bölücü Örgütü" bulunmaktadır. "Doğu Türkistan" teröristleri de uluslararası terörizmin bir parçası olarak uluslararası camianın hedefi

haline getirilmeli ve bu teröristlerin ülke içi ve dışındaki kökleri kurutulup, yok edilmelidir” denilmiştir.

Başbakan sayın Bülent Ecevit 17 Ocak 2002’de Washington’da düzenlediği basın toplantısında, bir gazetecinin “Çin Halk Cumhuriyeti, Doğu Türkistan Teşkilatları’nı Terörist olarak tanımlıyor. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak bunu nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna karşılık; “Türkiye’deki Doğu Türkistan Kuruluşları yasal Kuruluşlardır. Onları terörist olarak nitelemek doğru değildir. Biz de onları terörist olarak nitelemiyoruz.” demiştir.

57. Hükümetin Türk Dünyasından sorumlu Devlet Bakanı Sayın Prof.Dr.Abdulhaluk Çay, 14 Ekim 2001’de Türk Ocakları Genel Merkezi’nce Ankara’da düzenlenen Türk Dünyası Kadınlar Kurultayı’nın kapanış oturumunda yaptığı konuşmada; “Bazı büyük devletler 11 Eylül saldırılarını bahane ve istismar ederek bazı haksız suçlamalarda bulunmakta ve masumane Milli Hareketleri karalamaya ve bastırmaya çalışmaktadır. Bu doğru değildir. Doğu Türkistanlı Kardeşlerimizin faaliyetleri milli bir bağımsızlık hareketidir.” diye konuşmuştur.

27 Ağustos 2002’de ABD. Dış İşleri Bakan Yardımcısı Richard Armitage, Pekin’de düzenlediği basın toplantısında “Doğu Türkistan İslâmi Hareketi” adlı bir teşkilatı yabancı

terör örgütleri listesine aldıklarını belirtmiştir. Bu açıklamanın ardından bir diğer ABD Dışişleri Bakan Yardımcısı Richard Boucher, Washington'da yaptığı bir açıklamada; söz konusu örgütün, terörist örgütler listesine konulup konulmayacağı konusunda karar vermediklerini, bu örgütün mal varlığını dondurma kararı alınmakla beraber uygulamaya ne zaman geçileceğinin açıklanamayacağını ve Çin'e de insan hakları ihlalleri konusunda yeşil ışık yakmadıklarını söylemiştir.

Çin'in terörizm kavramının bir ölçüsü yoktur. Bireysel olarak şiddet yolu ile korku estirenler terörist olarak tanımlanmaktadır. Hatta cinayet de dahil bir çok adi suçlulara da terörist denmektedir. Aynı suç Çin'in iç bölgelerinde işlendiğinde, suçlu ceza hukukuna göre yargılanırken, aynı suç Doğu Türkistan'da işlendiğinde ise "Terörist" suçlaması ile en ağır ceza ile yargılanmaktadır. Çin genellikle etnik bağımsızlık ve dini radikalizmi terörizmin esas kaynağı olarak algılamaktadır. Bu bağlamda Doğu Türkistan'ın içinde ve dışındaki çeşitli faaliyetler terörist faaliyetler olarak gösterilmektedir. Çin, Doğu Türkistan hareketinin Bin Ladin ve El-Kaide'den maddi ve manevi destek aldığını ileri sürmekte ve bu hareketin uluslararası terörizmin bir parçası olarak kanıtlama çabasına girmiş ve böylece Çin, Dong Tu olarak ifade ettikleri Doğu Türkistanlıların temel haklarını arama mücadelesini uluslararası terörizmin bir parçası olarak

gösterip, bunları ezmenin uluslararası terörizme karşı destek ve iştirak olacağını iddia ederek dünya kamu oyunu aldatmaya çalışmaktadır.

11 Eylül'den önce Doğu Türkistan sorunları ile ilgili olarak dünya kamu oyundan gelen eleştirilere karşı Pekin, sorun Çin'in iç işi diye cevap verirken, 11 Eylül'den sonra Doğu Türkistan'daki sorunları ; "Uluslararası terörizm" diye Dünya'ya takdim etmektedir.

Görülüyor ki, Çin Halk Cumhuriyeti; vesileler, bahaneler ve senaryolar uydurarak Doğu Türkistan halkının doğal insanı haklarını arama mücadelesini, insanca yaşama isteklerini terörist hareketler olarak gösterme çabasındadır. Böylece ayıbını, suçunu ve günahlarını gizleme telaşı içindedir.

11 Eylül'den sonra; Çin'in Doğu Türkistan meselesini uluslararası terörizme karşı mücadelenin bölgede değişen dengelerden yararlanarak tamamen bitirmek istediği açıktır. Ancak, bu kez Doğu Türkistan sorununun uluslararası gündeme oturması ile hayal kırıklığına uğramıştır. Artık, Doğu Türkistan sorunu Çin'in iç meselesi değil, uluslararası bir meselesidir.

Ayrıca, Çin'in bu politikası, Doğu Türkistan diasporasının toparlanmasına ve birleşmesine yardımcı olmuştur.

III. TÜRKİYE – ÇİN İLİŞKİLERİNDE DOĞU TÜRKİSTAN'IN YERİ

Tarihte, Türk-Çin ilişkileri; binlerce yıllık bir geçmişe dayanır. Türklüğün ana yurdu Doğu Türkistan; bu ilişkilerde esas unsurunu oluştura gelmiştir.

Biz burada; Çin Halk Cumhuriyeti iktidarı ile başlayan ve süregelen ilişkiler üzerinde duracağız.

Türkiye-Çin ilişkileri, özellikle 1982 yılında Cumhurbaşkanlığı düzeyinde, Sayın Kenan Evren tarafından yapılan ilk resmi ziyaretten sonra gelişme göstermiştir.

Türkiye-Çin ilişkilerinin dostluk çizgisi üzerinde geliştirilmesi düşüncesi ile Başbakanlıkça, 23.12.1998 tarih 36/1998 sayı ile, Türkiye'deki Doğu Türkistanlı'ların faaliyetlerine kısıtlama getiren, tarihi tahrif ve inkar niteliği içeren, Türklüğü çok üzen ve rencide eden bir genelge yayınlanmıştır. Cumhuriyet tarihinde ilk kez; bir Hükümet programında Çin ile iyi ilişkiler kurulmasını ön gören bir ibare hükümet protokolüne alınmıştır.

1999 yılının Nisan ayında Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunan Çin Halk Kurultayı Başkanı Le Peng, 9 Nisan 1999 tarihinde Bangkok'ta yaptığı bir basın toplantısında Türkiye ziyaretini değerlendirmiştir. Le Peng açıklamasında Türkiye'deki bölücülerin (Türkiye'de Doğu Türkistan Kurum ve Kuruluşlarını kastetmektedir) hareket ve faaliyetlerinin

durdurulması yönünde Türk Hükümeti ile anlaşmaya vardıklarını, Milli bölücülerin bundan böyle faaliyetlerine devam edemeyeceklerini söylemiştir. Komünist Çin'in 2 Numaralı Liderinin bu demeci Doğu Türkistan'da televizyon'da onlarca kez tekrarlanmıştır.

19-24 Nisan 2000 tarihinde Türkiye'ye resmi bir ziyarette bulunan Çin Devlet Başkanı Jiang Ze Min'e devlet Liyakat Madalyası verilmesi olayını, Çin Hükümeti Doğu Türkistan Türklerine bir koz olarak kullanmıştır. Madalya töreni Çin Tv.larında dafalarca izlettirilmiş ve Doğu Türkistan Türklerinin ümit ve ilham kaynağı olarak bildikleri Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kendilerini yalnız bıraktıkları vehmine kapılmalarına ve manen sarsılmalarına sebep olmuştur.

Süper güç olma hayalinde olan ve stratejilerini bu hedefe göre belirleyen Çin, en önemli ve hatta tek faktörün ; Çin'in ekonomik ve siyasi güvenliği bakımından hayatı değer taşıyan Doğu Türkistan'dır.

Bilindiği üzere Doğu Türkistan; jeostratejik ve jeopolitik konumu, petrol başta olmak üzere stratejik hammadde kaynakları ve doğal zenginlikleri bakımından dünyanın sayılı ülkelerinden biri olması itibari ile ;Çin için hayatı önemi haiz,vazgeçilmez bir ülkedir. Bu değerler Doğu Türkistan'ı Çin'in ayrılmaz bir parçası yapma emelinin temelini oluşturmuştur.

Slogan haline getirilen bu hedefe Müslüman Türk olan halkın, manevi varlıklarının yol edilmesi ile ancak ; ulaşabileceğini düşünen ve bilen Çin yönetimi, planlı ve sistemli bir şekilde, her türlü vasıtayı kullanarak gittikçe artan bir hırs ve iştahla, ülkeyi Çinlileştirme siyasetini uygulamaya gelmiştir. Komünist Çin Yönetimi milli ve dini varlığını yok etmeyi hedef alan bir baskı ve terör siyasetini hür dünyanın gözleri önünde gittikçe artan bir şiddetle, pervasızca uygulamaktadır.

Çinli yöneticiler Türk yetkililerle görüşmelerinde ; gündemde olsun,olmasın,fırsat ve vesileler yaratarak Doğu Türkistan sorununu ortaya atarlar. Türk-Çin ilişkilerinin önemi üzerinde dururlar. Geliştirilmesi gerektiğini vurgularken, buna tek engelin Doğu Türkistan'daki ayrılıkçı hareket olduğunu, hareketin teşvik ve destekçilerinin de Türkiye'deki Doğu Türkistanlıların kurdukları Teşkilatlar olarak göstermeye çalışırlar. Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulan, yasalar çerçevesinde faaliyetlerini sürdüren kurum ve kuruluşlarımızın kapatılması veya hareket ve faaliyetlerinin kısıtlanmasını diplomatik kural ve nezaket sınırlarını de aşarak isteme yeltenirler.

Çin, Doğu Türkistan meselesinin tahrik ve teşvikçisi olarak hep Türkiye'yi görmüştür.

1990-1994 yılları arasında, Doğu Türkistan'ın sorunlarını inceleyen 50 kişilik bir komite (Milli Siyasal Bilimler Fondu) " Pan İslamizm Ve Pan Türkizm'in Doğu Türkistan'daki Yayılması ve Buna Karşı Uygulanacak Önlemler" adı ile, 387 sayfa tutan bir rapor yayınlamıştır. Raporda, Doğu Türkistan ayrılıkçı hareketinin kaynağının Türkiye olduğu ve Sultan II. Abdulhamit döneminde başlayan bu hareketin temelini Pan İslamizm ve Pan Türkizme dayandığını ileri sürmüştür. Hizmete özel Gizlilik derecesi taşıyan rapor'da, Türkiye ile ilgili görüşlere yer verilirken; "Türkiye Hükümeti bir yandan Çin ile dost olma tutumunu sergilerken, diğer yandan da bu faaliyetlere (Doğu Türkistan Ayrılıkçı Hareketinin etkinliklerine) göz yumarak yandaşlarını barındırmaktadır. Bu da Türkiye'nin AB'ye girebilmesi için siyasi bakımdan, Batı Avrupa'nın Çin üzerindeki yaptırım politikasına paralel düşüncesi ile sıkı alakalıdır." denmektedir.

Çin Devlet Başkanı Jiang Ze MİN'de 1992 yılında "Çin Merkezi Etnik Hizmet İşleri" toplantısında yaptığı konuşmasında ; " Uluslararası bazı siyasi güçlerin yurt dışına kaçan bölücülere destek vererek, Pan İslamizm ve Pan Türkizm ve başka sloganları ile ülkemizi parçalama uğraşılarını dikkata almamız ve karşı çıkmamız." demiştir.

ABD.'de bulunan Stratejist Du Ren "Şincang'daki kargaşalar ve Pan Türkizm" adlı uzun makalesinde "Türkiye

Adriyatik denizinden Çin seddine kadar, Pan Türkizm doktrininden yola çıkarak hem Türk Dünyası, hem de Doğu Türkistan ile ilgilendiğini ve Türkiye'nin bu doktrinini ABD.'nin de desteklediğini ileri sürerek, Türkiye'nin Doğu Türkistan ile ilgilenmesi nedeni ile bölgedeki etnik çatışmanın hep uluslararası gündemde kalacağını" iddia etmiştir.

Çinli Yöneticiler ,Türkiye'nin Doğu Türkistan Türkleri ile olan dini ve kültürel bağlarını, soydaşlık. dildaşlık ve dindaşlık ilişkilerini çok iyi bildikleri halde, bilmemezlikten gelerek gerçekleri inkar ederek,Türkiye Cumhuriyeti Devletinin doğal ve insani ilgisini kabul edemiyorlar, tahammül göstermiyorlar, Kardeşler arasındaki derin ve köklü bağları gevşetmeye ve koparmaya çalışıyorlar. Hakikatları örtmeye, güneşi balçıkla sıvamaya çalışıyorlar.

Halbuki Çin Halk Cumhuriyeti, Doğu Türkistan gerçeğini kabul edip, meselelere olumlu yönden yaklaşırsa iki devlet arasındaki ilişki, sağlam temeller üzerine oturur, dostluğa dönüşür. Doğu Türkistan iki ülke arasındaki ilişkilerde güvenli bir köprü vazifesi görebilir.

Malumlarınız; Doğu Türkistan'ın bugünkü resmi adı " Şincang Uygur Özerk Bölgesi"dir. Çin Halk Cumhuriyeti Anayasasında ve Milli Özerk bölgeler kanununda Özerklik statüsünde olan Doğu Türkistan'a tanınan haklar ve yetkiler uygulamada verilmemektedir. 1982 Çin Halk Cumhuriyeti;

anayasası, Çin yönetimince çiğnenmektedir. Sözde Özerk Yönetim, tamamı ile Çin Komünist Partisi'nin elinde ve tahakkümündedir. 30 milyon özbe öz Türk, elem ve izdirap içinde, temel insan haklarından mahrum, yok edilme tehlikesi ile yaşam mücadelesi vermektedir

Son yıllarda Türkiye ile Çin arasında her alanda karşılıklı ziyaretlerle gelişen sıcak ve iyi ilişkilerin Doğu Türkistan'a da yansıtacağı, halkımızın üzerindeki ağır baskıların hafifletilmesine yardımcı olabileceği ümidi ile, heyecanla beklenirken, maalesef, bunun tam tersi bir durumla karşılaşılmıştır.

Nisan 1999 tarihinde Kırgızistan'ın Bişkek şehrinde, konuşmacı olarak katıldığım bir toplantıdan çıkarken, orta yaşlı bir Bey çekingen bir tavırla yanıma geldi."Paşam,ben geçen hafta Vatan'dan (Doğu Türkistan'dan) geldim, 2 gün sonra döneceğim. Sizinle burada özel görüşmek istiyorum." dedi. Müsait bir yere çekildik. Heyecanla elimi tuttu ve dedi ki; Türkiye'de Hükümet'in Reisi, büyük Alimi, " Doğu Türkistan,Çin toprağıdır." demiş. Çin Hükümeti bunu büyük harflarla yazıp duvarlara astı, her yerde söyledi. Çok üzüldük. Ağlayanlar oldu. (36/ 1998 sayılı Başbakanlık Genelgesini kastediyor.) Fakat, şimdi Türkes Paşa'nın Partisi Hükümet olmuş,çok sevindik. Artık,Türkiye bizleri unutmaz değil mi?" dedi. Adamın heyecanlı ve üzüntülü halı ;

beni son derece duygulandırdı. “ Türkiye halkı , siz Kardeşlerini hiç unutmadı ve hiç unutmaz. İnşallah, yakında güzel günleri göreceğiz” dedim. Adam hemen uzaklaştı, gitti.

Doğu Türkistan'da aydınlar, Türkiye'deki olayları ve gelişmeleri; imkanları dahilinde izlemeye çalışırlar.

Milliyetçi Hareket Partisinin, kuruluş ve var oluş nedenlerinden dolayı; Esir Türklerin bu Parti' ye karşı, ilgi, güven ve sevgi duymaları doğaldır. En azından, bu Parti' den haklı olarak; “UNUTULMADIKLARINI” gösteren davranışlar beklerler.

MHP'lı Bakan ve Milletvekillerinin özellikle; Genel Başkan ve Başbakan Yardımcısı Sayın Dr. Devlet Bahçeli'nin Kaşgar'a kadar uzanan Çin gezisi; o diyarlarda yaşayan Mazlüm Türklere, büyük heyecan ve moral vermiştir. Ancak, Çin Yönetimi ,Türkiye'nin gösterdiği bu iyi niyet ve olumlu yaklaşımları, yukarıda belirttiğimiz gibi, kendi politikaları doğrultusunda kullanmışlardır. Sayın Bahçeli'nin Çin'de resmi ziyaretleri sürerken, Doğu Türkistan'da Uygur Türkçesi ile eğitimi yasaklamışlardır.

Çin Yönetimi, Türk Hükümetinin gösterdiği tüm olumlu, içten ve yapıcı yaklaşımlarını, Doğu Türkistan'da uygulamakta olduğu insanlık dışı icraatını tasvip şeklinde gösterip, Türkiye'nin Çin'den yana olduğunu belirtmek sureti ile, halkımızın Türkiye'ye karşı olan sarsılmaz bağlarını çürütme, koparma ve ümit ışığını söndürerek, manevi güç

kaynağını kurutma aracı olarak kullanmaktadır. Böylece ülkeyi Çin'in ayrılmaz bir parçası yapma emeline bir an önce kavuşmak azmindedir.

Bilindiği üzere; Doğu Türkistan 234 yıldır, kısa süren aralıklarla Çin esareti altında ve Çin'in siyasi hudutları içerisinde bir ülkedir. Sorunları Çin'in iç işi olarak görülemez ve kabul edilemez. Ayrıca Çin Hükümeti 11 Eylül olayından sonra, Doğu Türkistan halkının Hak arama girişimlerini uluslararası terörizmin bir parçası olarak ilan etmek sureti ile de; Doğu Türkistan meselesini Çin'in iç işi olmaktan çıkarıp uluslararası bir mesele haline sokmuştur. Böylece, Doğu Türkistan davası artık, uluslararası bir konudur. Çin'in iç işlerine müdahale gibi, siyasi açıdan yorumlanamayacak kadar tüm insanlığı yakından ilgilendiren bir meseledir.

Doğu Türkistan'ın Türkiye-Çin ilişkilerindeki yeri ve taraflar için de, değişik faktörlere dayanan "VAZGEÇİLMEZ" değeri, artık, gerçekler ışığı altında ortaya konulmalı ve müzakere edilmelidir.

58. Cumhuriyet Hükümeti de programında ; karşılıklı saygı ve verimli iş birliği temelinde gelişmekte olan Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti ilişkilerini daha ileriye götürme arzusunu vurgulamıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti,Doğu Türkistan konusunu; Çin Halk Cumhuriyeti anayasası ile Milli Özerk Bölge

kanununa göre ve insan hakları ve evrensel hukuk ilkeleri çerçevesinde ele almalı, ihlal edilen, verilmeyen, gasbedilen hakların ve yetkilerin verilemesi hatırlatılmalı ve talep edilmelidir.

Şiddetini arttırarak devam eden zulüm ve baskıların bir an önce kaldırılması istenmelidir.

Gerekirse, konunun uluslararası platformlara intikali sağlanmalıdır. Soydaşlarının unutulmadığını gösteren girişimlerde bulunmalıdır.

Doğu Türkistan halkı arasında "***Işık, Türkiye'den gelir***" inancı vardır. Türkiye özellikle, eğitim, kültür ve turizm alanlarında ilgisini ve etkisini göstermelidir.

Türk iş adamlarınının Doğu Türkistan'a yatırım yapmaları teşvik edilmeli ve desteklenmelidir.

Böylece, Türkiye-Çin yakınlaşması ve dostluğu Doğu Türkistan'a yansımış olur.

Çin yönetimi eğer, Türkiye ile olan ilişkilerinde gerçekten samimi ise, belirtilen hususların gerçekleşmesine imkan vermelidir.

Saygılarımla,

M. Rıza BEKİN

E.General

Doğu Türkistan Vakfı Başkanı

ve

Doğu Türkistan Milli Kurultayı Onursal Başkanı

M. Rıza BEKİN, 1925'de Doğu Türkistan'ın Hoten şehrinde doğdu. İlk öğrenimine 1934 yılında ailesi ile birlikte geldiği Afganistan'da başladı. Doğu Türkistan Milli liderlerinden eniştesi Mehmet Emin Buğra'nın girişimi ve Ulu Önder Atatürk'ün direktifleri ile, Kabil Büyükelçisi Memduh Şevket Esendal tarafından asker olarak yetiştirilmek üzere 1938 yılında Türkiye'ye gönderildi.

Konya Askeri Orta Okulu ve Lisesini bitirdikten sonra, 1946 yılında Kara Harp Okulu'ndan Topçu subayı olarak mezun oldu. 1950 yılında Birinci Türk Tugayı Topçu Taburu ile Kore'ye gönderildi. Kore savaşlarına katılarak gazi oldu.

Almanya ve ABD'de çeşitli mesleki kurslara katıldı. Topçu ve İstihbarat Okullarında öğretmenlik; 1958-1961 yılları arasında Tahran Askeri Ataşe Yardımcılığı görevinde bulundu.

1965'de Kara Harp Akademisini, 1966'de Silahlı Kuvvetler Akademisini bitirdi. Genelkurmay Başkanlığı ile Kara Kuvvetleri Komutanlığı'nda ve bir çok karargahlarda çeşitli görevler üstlendi.

1973 yılında Generalliğe yükseldi. CENTO Kurmay Başkan Yardımcılığı ile, Edremit ve Bornova'da Tugay Komutanlığı yaptı. Ağustos/1977 yılında kadrosuzluk nedeni ile emekli oldu.

Yurt dışında yaşayan Doğu Türkistanlıların "Vatan hizmetinin bittiği, Ana Vatan'ın hizmetine başlaması gerektiği" yolundaki çağrılarını uyararak, doğup büyüdüğü topraklara ve orada yaşayan soydaşlarına hizmet etmek için 1986 yılında Doğu Türkistan Vakfı Başkanlığı görevini üstlendi.

1989-1990 yıllarında BM'lerin Afganistan'a İnsani Yardım Programı Çerçevesinde Pakistan'da kurduğu Mayın Temizleme Eğitim Merkezleri'nin Genel Koordinatörlük görevini ifa etti.

İngilizce ve Farsca bilen; iki çocuk babası olan E.General M. Rıza Bekin, halen Doğu Türkistan Vakfı Başkanı ve merkezi Almanya'da bulunan Doğu Türkistan Milli Kurultayının Onursal Başkanıdır.